

IMI serie

Masterclasses Systemdenken

Vrijdag 29 januari:
13.30 – 16.30 uur

Denken in systemen, systemen in denken
- de vijfde discipline Peter Senge

Door Jan Lelie

De Vijfde Discipline – De Kunst en de Praktijk van de Lerende Organisatie - maakte eind jaren '90 furore in Nederland als onderbouwing van het veranderen van organisaties in lerende organisaties. Veel organisaties werden Lerende Organisaties, voor sommigen de trend die een einde zou maken aan alle managementtrends. Eind jaren '90 waren veel projecten mislukt en ebde het enthousiasme weg. In plaats daarvan kwamen ondermeer 'kennismanagement' en 'competentiemanagement'. De initiator Peter Senge zocht met zijn leiderschapsbenaderingen ook een andere richting, waaronder die van de persoonlijke ontwikkeling. Jan Lelie was betrokken bij een aantal verbeteringsprojecten op basis van systeemdenken, bijvoorbeeld bij het toenmalige AT&T en Philips Telecommunicatie, Van Houtem en Palm en het Rotterdamse RET. Ook maakte deel hij deel uit van de LO (Learning Organisation) - community, een van de eerste gemodereerde e-mail lijsten ter wereld. Daarin bespraken deelnemers hun kennis en ervaringen in het licht van de vijf disciplines. De vijfde discipline - systeemdenken – biedt een mogelijkheid om de zo populaire, maar vaak vage, holistische benadering vanuit een beheersmatig perspectief te gebruiken. Tenslotte is het moderne duurzaamheidsdenken een vrucht van het systeemdenken uit de club van Rome.

Systeem in z'n element

De natuur heeft de onhebbelijke gewoonte om zich aan ons voor te doen als een complex geheel. Aan de ene kant is er het schier oneindig aantal subsystemen en elementen waaruit een systeem kan bestaan en aan de andere kant de dynamische complexiteit: de manier waarop een systeem zich in de tijd ontwikkelt, verstart, versneld, vertraagd... . Kenmerk van systemen is de dynamische stabiliteit: steeds hetzelfde (*plus de la même chose*) en toch steeds anders (*plus ça change*). Een tweede kenmerk is het cyclische karakter. Systemen zijn fractaal: steeds van gelijke vorm. De onderliggende vorm, de basisfiguur, wordt daarom het archetype genoemd. De verzameling van systeemarchetypes is opmerkelijk klein en eigenlijk wel bekend: afschuiven van de last, de tragedie van de gemeenschappelijke weide, Kennen van de archetypes helpt bij het analyseren van oorzaken van problemen en de effecten van maatregelen.

Systeemdenken en doen

In deze Masterclass gaan we met elkaar de verschillende systeemarchetypes ontdekken en onderzoeken aan de hand van de eigen kennis en ervaring. We maken een aantal diagrammen met causale verbanden en zoeken naar de achterliggende structuren. Vervolgens kunnen we veranderingen testen. Enige kennis van systeemdenken is gewenst, zie bijvoorbeeld:

<http://www.thesystemsthinker.com/systemsthinkinglearn.html> en
<http://www.thesystemsthinker.com/tstlang.html>

Tijd, plaats, kosten

Vrijdag 29 januari 2010, 13.30 – 16.30 uur, met aansluitend een borrel.

IMI-zolder, Rapenburg 8-10, Leiden.

€ 175,-, vrijgesteld van BTW (opleidingskosten).